

РЕШЕНИЕ

№ 1734

гр. София, 18.03.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 34 състав,
в публично заседание на 02.03.2021 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Георги Тафров

при участието на секретаря Мая Миланова, като разгледа дело номер **12155** по описа за **2020** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. от Административно-процесуалния кодекс (АПК), във връзка с чл.118 от Кодекса за социално осигуряване (КСО).

Образувано е по жалба на С. Д. С., [ЕГН] с адрес: [населено място] 1836,[жк], [жилищен адрес] срещу Решение № Ц2153-21-107 от 17.11.2020г. на Директора на Териториално поделение на Националния осигурителен институт (НОИ) – С.-град, с което са отхвърлени жалбите му срещу Разпореждане № [ЕГН]/3 от 01.09.2020г. на длъжностно лице по пенсионно осигуряване /ПО/ и Разпореждане №[ЕГН]/2 от 29.09.2020г. на длъжностно лице по ПО.

Жалбоподателят твърди, че оспореното решение е незаконосъобразно. Счита, че произнасяйки се с едно решение по двете жалби срещу оспорените разпореждания, АО е допуснал съществено процесуално нарушение. Счита, че пенсията му за инвалидност следва да бъде отпусната от датата на инвалидизирането му – 19.06.2018г. Твърди, че неспазването на специалния ред, установен за пенсиите за инвалидност в чл. 94, ал.3 то КСО не изключва приложението на общите разпоредби – чл. 94, ал.1 от КСО, според които пенсиите се отпускат от датата на придобиване на правото, ако заявлението с необходимите документи е подадени в 2-седмичен срок. Изтъква, че с влизането в сила на последното ЕР на НЕЛК се установява с обратна сила правнорелевантния факт по чл. 73, ал.1 от КСО и за него е започнал двумесечния срок по чл. 94, ал.1, изр. Първо от КСО за подаване на заявление за отпускане на лична пенсия за инвалидност поради общо заболяване. Жалбоподателят счита, че е

подал документите в срока по чл. 94 от КСО, тъй като в конкретния случай е била налице хипотезата на чл.3, ал.1 от Закона за мерките и действията по време на извънредното положение и пенсията за инвалидност следва да бъде отпуснатата от датата на инвалидизирането му. Моли за отмяна на оспореното решение.

В съдебно заседание по делото жалбоподателят не се явява и не се представлява. Представил е молба, в която заявява, че не възразява да бъде даден ход на делото.

Ответникът – директорът на ТП на НОИ С.-град, се представлява по делото от упълномощен процесуален представител – юрк. М., която оспорва жалбата по мотиви, изложени в оспореното решение. Претендира юрисконсултско възнаграждение.

Административен съд София-град, след като обсъди доводите на страните и събраните по делото доказателства, приема за установено от фактическа страна следното:

Въз основа на подадено заявление с вх. №Ц2112-21-818 от 13.07.2020г. /лист 10 по делото/ С. Д. С. е поискал отпускане на лична пенсия за инвалидност поради общо заболяване въз основа на следните експертни решения: ЕР на ТЕЛК №2153 от 19.06.2018г., с което при освидетелстване е определена 46% трайно намалена неработоспособност, дата на инвалидизиране – 19.06.2018г. и срок на определения процент трайно намалена работоспособност /ТБР/-01.06.2021г., ЕР на НЕЛК №0653 от 23.05.2019г., постановено по повод обжалвано от лицето ЕР на ТЕЛК №2153/19.06.2018г., с което е определена 55% ТНР, при същата дата на инвалидизиране и срок на определения процент ТНР-01.06.2021 и ЕР на НЕЛК №0551 от 19.02.2020г. за частична корекция на техническа грешка в т.13 на ЕР на НЕЛК №0653/23.05.2019г., съгласно която оценката на работоспособността в т.13 от титулната страница на решението следва да се чете 56% ТНР, вместо 55%.

С разпореждане №[ЕГН]/3 от 01.09.2020г. на длъжностно лице по ПО, на С. Д. С. е отпусната лична пенсия за инвалидност поради общо заболяване по чл.74, ал.1 от КСО, считано от датата на подаденото заявление за отпускане на пенсия - 13.07.2020г. Пенсията е определена в минимален размер съгласно на чл.75, ал.4 от КСО до определяне на размера ѝ по реда на КСО.

С разпореждане № [ЕГН]/2 от 28.09.2020 г. на длъжностно лице по ПО на С. Д. С. е определен размер на отпуснатата пенсия за инвалидност поради общо заболяване по реда на КСО. считано от началната дата на пенсията.

По жалби на С. Д. С. срещу Разпореждане № [ЕГН]/3 от 01.09.2020г. на длъжностно лице по пенсионно осигуряване и Разпореждане №[ЕГН]/2 от 29.09.2020г. на длъжностно лице по ПО е постановено процесното Решение № Ц2153-21-107 от 17.11.2020г. на Директора на Териториално поделение на НОИ- С., с което са отхвърлени жалбите. Решението е получено от С. Д. С. на 24.11.2020 г., а жалбата срещу същото е подадена чрез ТП на НОИ С. на 07.12.2020 г.

При така установеното от фактическа страна, съдът намира, че жалбата е допустима – подадена е в срока по чл. 118, ал. 2 от КСО и от лице, което има право и интерес от оспорване, като адресат на индивидуалния административен акт. Разгледана по същество жалбата е основателна.

Съгласно чл. 168, ал. 1 АПК съдът преценява законосъобразността на оспорения административен акт на всички основания по чл. 146 АПК, а именно: дали актът е издаден от компетентен административен орган и в установената форма, спазени ли са административнопроизводствените правила и материално-правните разпоредби по издаването му, съобразен ли е актът с целта на закона.

Предмет на съдебен контрол в настоящото производство е Решение №Ц2153-21-107 от 17.11.2020г. на директора на Териториално поделение С. на Националния осигурителен институт. Същото е издадено от компетентен орган, на основание чл. 117, ал. 1 от КСО. По реда на чл. 117, ал.3 от КСО ръководителят на териториалното поделение се произнася по жалбите или исканията с мотивирано решение в едномесечен срок от получаването им. Спазена е и предвидената в закона писмена форма – чл. 117, ал. 3 от КСО. Административният акт е мотивиран, в производството по издаването му не са допуснати съществени процесуални нарушения.

Неоснователно е наведеното в жалбата оплакване, че Директорът на ТП С.-град на НОИ е следвало да се произнесе с два отделни акта по всяка една жалба срещу оспорените разпореджения. В настоящия случай и по двете жалби е компетентен един и същ административен орган и правата и задълженията на жалбоподателя произтичат от едно и също фактическо състояние, поради което не е налице пречка разглеждането на жалбите да бъде извършено в рамките на едно производство (виж чл. 32 АПК).

Спорен от правна страна е въпросът досежно началната дата на отпускане на личната пенсия за инвалидност поради общо заболяване.

Съгласно чл. 94, ал. 1 от КСО, пенсиите и добавките към тях се отпускат от датата на придобиване на правото, ако заявлението с необходимите документи е подадено в 2-месечен срок от тази дата. Ако документите са подадени след изтичане на 2-месечния срок от придобиване на правото, пенсиите и добавките към тях се отпускат от датата на подаването им. А според чл. 94, ал. 3 от КСО, извън случаите по ал. 1 пенсия за инвалидност и/или добавка за чужда помощ се отпуска от датата на подаване от лицето на заявление-декларация до териториалната експертна лекарска комисия (ТЕЛК), но не по-рано от датата на инвалидизиране, съответно – от датата на определяне на потребността от чужда помощ, ако необходимите документи за пенсиониране са подадени в териториалното поделение на Националния осигурителен институт в едномесечен срок от изтичане на срока за обжалване на експертното решение на ТЕЛК или на Националната експертна лекарска комисия (НЕЛК) по отношение на правоимащото лице. Неспазването на специалния ред, установен за пенсиите за инвалидност в чл. 94, ал. 3 от КСО обаче не изключва приложението на общите разпоредби – чл. 94, ал. 1 от КСО.

Съгласно разпоредбата на чл. 72 от КСО, пенсия за инвалидност се определя на лица с 50 и над 50 на сто трайно намалена работоспособност, а според разпоредбата на чл. 73, ал. 1 от КСО, правото на пенсия за инвалидност се поражда от датата на инвалидизирането. Моментът или началната дата, от която се отпускат пенсиите се определя съобразно с предвиденото в нормата на чл. 94 от КСО и съвпада с датата на придобиване на правото, когато заявлението с необходимите документи за отпускането на пенсията са подадени в 2-месечен срок от тази дата.

Специалната разпоредба на чл. 94, ал. 3 от КСО, относима само към пенсиите за инвалидност, предвижда, че извън случаите по ал. 1 на чл. 94 от КСО, пенсията за инвалидност се отпуска от датата на подаване от лицето на заявление-декларация до ТЕЛК, но не по-рано от датата на инвалидизиране, ако необходимите документи за пенсиониране са подадени в ТП на НОИ в едномесечен срок от изтичане на срока за обжалване на ЕР на ТЕЛК или НЕЛК по отношение на правоимащото лице.

Жалбоподателят е придобил право на лична пенсия за инвалидност поради общо заболяване от датата на инвалидизиране - 19.06.2018г., определена с ЕР на НЕЛК №0653/23.05.2019г. Последното е връчено на С. С. на 21.11.2019г. Експертните

решенията на НЕЛК подлежат да обжалване в 14-дневен срок чрез АО пред Административен съд по реда на чл. 112 от Закона за здравето /33/. Установява се, че жалба против ЕР на НЕЛК №0653/23.05.2019г. не е депозирана от С. С., следователно експертното решение е влязло в законна сила на 07.12.2019г.

В настоящия случай обаче с Уведомление по преп. №НЕЛК024/16.01.2020г., Рег. №НЕЛК-изх-3387/27.01.2020г. /лист 16 по делото/, жалбоподателят е уведомен за образувано административно производство по чл. 113 от Закона за здравето /33/ против ЕР на НЕЛК №0653/23.05.2019г. Според чл. 113, ал. 1 от 33, Органите на медицинската експертиза могат и по своя инициатива да отменят или да изменят неправилни решения на по-долустоящите органи, както и да връщат техните решения за отстраняване на грешки или непълноти в тримесечен срок от постановяването им. С оглед цитираната разпоредба, следва да се направи извод, че макар и по инициатива на органите на медицинска експертиза, ЕР на НЕЛК №0653/23.05.2019г. е поставено във „висящо положение“, поради което не може да се приеме, че за лицето са продължавали да текат сроковете по смисъла на чл. 94 от КСО. Производството по чл. 113 от КСО е приключило с издаването на ЕР на НЕЛК №0551 от 19.02.2020г., получено от жалбоподателя на 12.03.2020г.

При съобразяване на чл. 3, т.1 от Закона за мерките и действията по време на извънредното положение, обявено с решение на Народното събрание от 13 март 2020г. (Обн., ДВ, бр. 28 от 24.03.2020 г., в сила от 13.03.2020 г., изм. и доп., бр. 34 от 9.04.2020 г., в сила от 9.04.2020 г., доп., бр. 38 от 24.04.2020 г., в сила от 24.04.2020 г., изм. и доп., бр. 44 от 13.05.2020 г., в сила от 14.05.2020 г.), срокът за обжалване е спрял до отмяна на извънредното положение. За пълнота следва да се посочи, че предметът на процесното производство не попада в обхвата на изключенията, посочени в Приложение към чл. 3, т. 1 (Ново - ДВ, бр. 34 от 2020 г., в сила от 9.04.2020г.).

Съгласно разпоредбата на чл. 4, ал. 1, т. 1 от Закона за мерките и действията по време на извънредното положение, обявено с решение на Народното събрание от 13 март 2020 г. и за преодоляване на последиците с един месец от отмяната на извънредното положение, се удължават сроковете, определени в закон, извън тези по чл. 3, които изтичат по време на извънредното положение и са свързани с упражняване на права или изпълнение на задължения на частноправни субекти.

По силата на § 13 от ПЗР на ЗИД на Закона за здравето сроковете, спрели да текат по време на извънредното положение по Закона за мерките и действията по време на извънредното положение, обявено с решение на Народното събрание от 13 март 2020г., за преодоляване на последиците, продължават да текат след изтичането на 7 дни от обнародването на този закон в „Държавен вестник“. Законът е обнародван в ДВ бр. 44 от 13.05.2020 г. и влиза в сила от 14.05.2020г.

С оглед изложеното, срокът по чл. 149, ал.1 от АПК за обжалване на ЕР е започнал да тече на 21.05.2020 и е изтекъл на 04.06.2020г. Следователно в настоящия случай, както правилно е установил и АО, ЕР на НЕЛК №0551 от 19.02.2020г е влязло в законна сила на 05.06.2020г., поради което от тази дата за С. са започнали да текат сроковете по смисъла на чл. 94 от КСО. Заявлението е подадено от жалбоподателя на 13.07.2020г.

Действително по делото се установява, че С. не е спазил месечният срок по чл. 94, ал. 3 КСО, но е спазил 2-месечния срок по чл. 94, ал. 1 КСО. Инвалидизирането се установява с експертното решение на ТЕЛК/НЕЛК, който извършва експертиза на

работоспособността а не по силата на прякото действие на закона. Двумесечният срок по чл. 94, ал. 1 КСО следва да се брои, считано от влизане в сила на решението на компетентния орган, като от тази дата е възникнала обективно възможността да се поиска изплащане на пенсията - в случая от 05.06.2020г. За пенсиите за инвалидност е предвиден специален ред, но неспазването му не изключва приложението на общите разпоредби - чл. 94, ал. 1 КСО. В случая благоприятната възможност на специалната разпоредба по чл. 94, ал. 3 от КСО не може да намери приложение, но следва преценката на приложението на чл. 94, ал. 1 от КСО като обща разпоредба. В този смисъл е и съдебната практика на ВАС, VI отделение (Решение № 1473 от 1.02.2018 г. на ВАС по адм. д. № 237/2017г., VI, Решение № 5970 от 15.05.2017 г. на ВАС по адм. д. № 10979/2016г, Решение № 10399 от 6.10.2016 г. на ВАС по адм. д. № 13405/2015 г.).

Предвид изложеното, настоящият състав счита, че в тази специфична хипотеза ръководителят на ПО при ТП на НОИ – С.-град, неправилно е определил като начална дата за отпускане на пенсия за инвалидност датата на подаване на заявлението - 13.07.2020г., а е следвало да бъде отпусната от датата на инвалидизиране -19.06.2018г. Като не е съобразил горното и е потвърдил процесните разпореждания на пенсионния орган, Директорът на ТП на НОИ – С.-град е издал акта си в противоречие с материалния закон. Оспореното решение се явява незаконосъобразно и следва да бъде отменено.

На основание чл. 173, ал.2 от АПК, тъй като естеството на въпроса не позволява решаването му по същество, административната преписка следва да се върне на административния орган за ново произнасяне по определяне на датата, от която следва да бъде изплащана личната пенсия за инвалидност поради общо заболяване на жалбоподателя и отпуснатата добавка към нея, при съобразяване със задължителните указания по прилагане на закона, дадени с настоящото решение.

С оглед изхода на делото, съдебни разноски не следва да бъдат присъдени, тъй като такива от страна на жалбоподателя не са поискани пред настоящата инстанция.

По изложените съображения и на основание чл. 118, ал. 3 КСО във връзка с чл. 172, ал.2 от АПК, Административен съд София град, III отделение, 34-и състав

Р Е Ш И:

ОТМЕНЯ по жалба на С. Д. С., [ЕГН] Решение № Ц2153-21-107 от 17.11.2020г. на Директора на Териториално поделение на Националния осигурителен институт -С.-град, с което са отхвърлени жалбите му срещу Разпореждане № [ЕГН]/3 от 01.09.2020г. на длъжностно лице по пенсионно осигуряване /ПО/ и Разпореждане №[ЕГН]/2 от 29.09.2020г. на длъжностно лице по ПО в частта за началната дата на отпускане на лична пенсия за инвалидност.

ИЗПРАЩА делото като преписка на Ръководител „Пенсионно осигуряване" при Териториално поделение на Националния осигурителен институт -С.- град за ново произнасяне по подаденото от С. Д. С., [ЕГН] Заявление с вх. № Ц2112-21-818 от 13.07.2020г. относно началната дата на отпускане на лична пенсия за инвалидност поради общо заболяване, при спазване на указанията по тълкуването и прилагането на закона, дадени в настоящото решение.

Решението подлежи на касационно обжалване в 14-дневен срок от съобщението му пред Върховен административен съд.

СЪДИЯ: